HET ENGELSCH BUDGET VOOR 1909—10.

Het Budget voor het nieuwe dienstjaar, dat den 29sten April l.l. de Chancellor of the Exchequer, de heer D. Lloyd George, bij het Lagerhuis indiende, had een zeer bijzonder karakter.

Het onderscheidde zich, in de eerste plaats, door een belangrijk deficit. Ter dekking daarvan moesten, natuurlijk, voorzieningen getroffen worden. Doch dit niet alleen. De nieuwe of verhoogde uitgaven, welke de hoofd-oorzaak waren van het deficit, zouden een volgend jaar andermaal aanzienlijke vermeerdering moeten ondergaan. En de minister achtte het zich tot plicht ook deze nader te volgen uitgaven thans reeds onder de oogen te zien. De maatregelen, thans te nemen ter dekking van het deficit, moesten van dien aard zijn, dat ze van zelf zouden leiden tot voorziening ook in die verdere toekomst.

Het is bekend, zeide de heer Lloyd George in zijne redevoering bij de aanbieding der begrooting, dat de uitgaven voor de vloot en voor sociale behoeften — de voornaamste oorzaken van de verhooging der uitgaven — een volgend jaar nieuwe offers zullen vergen. Daarop thans geen acht te slaan, zou zijn taak ditmaal wel zeer vergemakkelijkt hebben. Doch zoo te handelen ware onverantwoordelijk. Staande voor de noodzakelijkheid om de inkomsten te vermeerderen, zou het opleggen van nieuwe belastingen, door welke alleen voor de allereerste behoeften voorziening werd getroffen, terwijl niets bepaald werd betreffende de later te nemen maatregelen, eene onzekerheid doen ontstaan ten aanzien der omstandigheden waarmede de handel rekening had te houden, welke voor dezen hoogst nadeelig ware. En ook dit daargelaten, was het beter, zoowel als flinker, zich dadelijk rekenschap te geven van het geheele kwaad waarvoor men stond, en het noodige te verrichten om dit te bestrijden in zijn vollen omvang. Wie — zeide de minister —

zou in eene handelsonderneming, staande voor nieuwe behoeften, zich tevreden stellen met halve maatregelen, door welke alleen voor het oogenblik werd gezorgd en latere, toch reeds bekende nooden ongedekt bleven? Welnu, evenzoo had ook de regeering thans te zorgen voor heden en verdere toekomst.

In de tweede plaats onderscheidde het Budget zich door den aard der nieuw voorgedragen belastingen. Hetzij men voor- of tegenstander van deze was, te ontkennen viel het niet, dat de minister door zijn voorstellen zich niet bleef bewegen binnen het kader der bestaande heffingen, doch daarvan afweek, deels doordat door hem waren opgezocht geheel nieuwe bronnen van inkomst, en mede, door de mate waarin enkele heffingen door hem werden opgevoerd.

Het Budget door den minister voorgesteld luidde als volgt.

De uitgaven werden voorgedragen:

	voor 1909/10.	tegenover 1908/9.
	Ponden	sterling.
Dienst voor de Nat. Schuld	28.000.000	28.000.000
Andere geconsolideerde schulden	1.670.000	1.669.000
(zijnde: civiele lijst, uitkeeringen en pensioenen, gerechtshoven, enz.)		
Uitkeeringen aan plaatselijke besturen	9.483.000	9.824.000
te zamen zoogenaamde „Total Consoli- dated Fund Services”.	39.153.000	39.493.000
Leger	27.435.000	26.840.000
Marine	35.143.000	32.188.000
Burgerlijke departementen	40.070.000	32.338.000
Invorderingskosten der rechten en belast.	3.373.000	3.320.000
Posterijen	18.978.000	18.113.000
te zamen	124.999.000	112.799.000
Totaal generaal	164.152.000	152.292.000

Tegenover de uitgaven stonden nu de ontvangsten, welke in 1908—09 bedroegen 151.578.000 pd. st., een deficit op dien dienst gelaten hebbende van 714.000 pd. st., doch welke door den minister voor het nieuwe dienstjaar, op den voet der bestaande heffingen, slechts op 148.390.000 pd. st. geraamd werden. Dat deze ontvangsten thans zooveel lager geraamd moesten worden dan ze het laatste jaar bedroegen, was voornamelijk veroorzaakt doordat, in de veronderstelling eener

verhooging der bestaande rechten, buitengewone invoeren van aan douanerechten onderhevige, en buitengewone inkeringen van aan accijnsen onderworpen goederen hadden plaats gevonden, waardoor de inkomsten van het afgelopen jaar aanmerkelijk gezwollen waren, terwijl die van het nieuwe dienstjaar de lasten daarvan zouden dragen.

De minister zag zich dus, ten aanzien van den dienst van 1909—10, voor een deficit van 15.762.000 pd. st. geplaatst. En teekenen we hierbij dadelijk aan, dat dit deficit voor een bedrag van 8.750.000 pd. st. zijn oorsprong vond in de wet van 1908 op de ouderdoms-pensioenen, waarvan de financieele gevolgen zich eerst in het nieuwe dienstjaar zouden doen gevoelen, en voor 3.000.000 pd. st. in de verhooging der marine-uitgaven, het gevolg van het besluit tot aanbouw van nieuwe Dreadnoughts. Maar bovendien zou het genoemde deficit nog eenige verhoogingen ondergaan indien de voorstellen van den minister werden goedgekeurd. Namelijk met 600.000 pd. st. voor een fonds ter verbetering der landwegen, indien werden aangenomen de nieuwe benzine-belasting en het vergunningsrecht op motorvoertuigen en rijwielen, heffingen bestemd om dit fonds te voeden; met 200.000 pd. st. voor een nieuw te stichten „Development Fund;“ met 100.000 pd. st. voor Arbeidsbeurzen, en met 50.000 pd. st. voor eene verhooging der uitgaven voor invordering der belastingen in verband met de nieuw voor te stellen heffingen.

Het deficit zou alzoo stijgen tot 16.712.000 pd. st.

Ter dekking hiervan werden nu door den minister voorgesteld de navolgende belastingen, waarvan wij eerst eene sommaire opgave doen, met vermelding van de opbrengst daarvan verwacht, zoowel in het dienstjaar 1909—10 zelf als in het daaraan volgende jaar. Onder den invloed van de amendeering van enkele der voorstellen in den loop der daarover gevoerde beradslagingen, alsmede van de vertraging hunner volledige toepassing tengevolge van den langen duur der behandeling van het Budget, ondergingen deze taxatiën echter eenige wijzigingen, waarvan het overzicht door den minister werd medegedeeld in zijne redevoering van 22 October. En op grond der ervaring, reeds opgedaan sedert de oorspronkelijke indiening van het Budget, kon hij toen tevens voor enkele andere posten

der Middelen eene gewijzigde taxatie mededeelen. Ook van deze onderscheidene wijzigingen laten wij eene opgave volgen. Eindelijk nog voegen wij aan die twee staatjes er een derde toe, behelzende een eenigszins meer gedetailleerd overzicht der nieuwe belastingen met de opgave van het daarvan voor het dienstjaar 1909—10 en verder verwachte rendement, zooals dit, na de definitieve aanneming der Begrooting door het Lagerhuis, van wege het Ministerie van Financiën is gepubliceerd.

Hieraan zal dan eene nadere uiteenzetting en toelichting der voorstellen zich gevoeglijk aansluiten.

Nieuwe belastingen 29 April voorgesteld.

	Verwachte opbrengst 1909/10	volgend jaar sterling.
Onder het hoofd douanerechten en accijnsen :		
Nieuwe belasting à 3 p. per gallon benzine.	340.000	375.000
Verhooging belasting op het gedistilleerd.	1.600.000	1.600.000
Verhooging tabaksbelasting ; .	1.900.000	2.250.000
Herziening en verhooging der rechten voor drank-vergunning	2.600.000	2.600.000
Automobiël-vergunningen . . . ,	260.000	260.000
	<u>6.700.000</u>	<u>7.085.000</u>
Onder het hoofd binnenlandsche belastingen :		
Verhooging successierechten	2.850.000	6.320.000
Verhooging zegelrechten	650.000	1.450.000
Verhooging inkomstenbelasting	3 500.000	6.300.000
Nieuwe grondlasten	500.000	?
	<u>7.500.000</u>	<u>14.070.000</u>
te zamen	<u>14.200.000</u>	<u>21.155.000</u>

De opbrengst een volgend jaar nog te vermeerderen met wat de nieuwe grondlasten daartoe alsdan zouden bijdragen; de verwachting is dat het eenige millioenen pd. st. zullen zijn, doch eene berekening dienaangaande kon nog niet worden opgemaakt.

Tegenover het verwachte deficit van 16.712.000 pd. st. werden alzoo nieuwe heffingen voorgesteld tot een bedrag van 14.200.000 pd. st., terwijl verdere 3.000.000 pd. st., naar het voorstel van den minister, gevonden moesten worden door eene verlaging der dotatie voor den dienst der Nationale schuld van 28 op 25 millioen pd. st. zegge met dit bedrag de amortisatie van de staatsschuld verminderd moest worden. Er zou dan een batig

saldo overblijven van 488.000 pd.st., welk bedrag door den minister niet te groot werd geacht ter dekking van eventueele verhoogingen der uitgaven of van tegenvallers in de opbrengst der middelen.

Wijzigingen der Budget-cijfers, voorgedragen in de ministerieele redevoering van 22 October.

	Opbrengst der nieuwe heffingen.	
	Schatting 29 April	22 October ponden sterling.
Benzine-belasting	340.000	340.000
Gedistilleerd	1.600.000	800.000
Tabaksbelasting	1.900.000	1.900.000
Drank-vergunningen	2.600.000	2.100.000
Vergunningen motorrijtuigen enz. .	260.000	260.000
Successierechten	2.850.000	2.850.000
Zegelrechten	650.000	450.000
Inkomstenbelasting	3.500.000	3.200.000
Nieuwe grondlasten	500.000	600.000
te zamen	<u>14.200.000</u>	<u>12.500.000</u>

De verlaging der opbrengst van de rechten op het gedistilleerd vond zijn aanleiding in de verminderde consumtie van whisky. Deze was gebleken in de laatste maanden zoo aanzienlijk te zijn geweest, dat, ofschoon er gerekend was op eenige vermindering tengevolge van de verhooging der rechten, het nu reeds gebleken was dat de verwachtingen dienaangaande verre overtroffen werden. Ten deele mocht dit zijn oorsprong vinden in eene vermindering der voorraden bij den handel in afwachting van het eindresultaat der regeeringsvoorstellen, en voor zooverre zou de vermindering slechts tijdelijk zijn; het was echter onmiskenbaar dat eene reeds sedert eenigen tijd opgemerkte afneming van het gebruik steeds nieuwe vorderingen scheen te maken. Met dit verschijnsel nu, alhoewel op zich zelf ten zeerste verblijdend, toch nadeelig voor de schatkist, moest rekening gehouden worden.

De vermindering van de geschatte verhooging der opbrengst van de drankvergunningen met 500.000 pd.st. was het gevolg der concessies, in deze aan belanghebbenden gedaan ter tegemoetkoming aan vertoogen gedurende de beraadslagingen ingekomen. De vermindering van de geschatte meerdere opbrengst van

zegelrechten had een zelfde oorzaak. Eindelijk was, wat betreft de inkomstenbelasting, tegenover de voorgestelde verhoogingen eene verlaging der bestaande rechten komen te staan van 500.000 pd. st., van welk bedrag echter slechts 300.000 pd. st. op het tegenwoordige budget zou drukken.

De opbrengst der nieuwe grondlasten kon 100.000 pd. st. hooger geschat worden wegens een verhoging van 175.000 pd. st. der nieuwe mijrechten, waartegenover echter stond dat in andere onderdeelen de nieuwe heffingen het eerste jaar niet zooveel zouden kunnen inbrengen als eerst verwacht werd.

Er was alzoo per saldo eene vermindering in de verwachte opbrengst der nieuwe Middelen ten bedrage van 1.700.000 pd. st. doch hieraan moest nog worden toegevoegd, voor uitkeering aan de plaatselijke besturen van een deel der nieuwe grondlasten, waartoe besloten was. 300.000 " "

en voor de ten laste van het Budget van 1909—10 vallende kosten der schatting van de waarde der landerijen, welke de minister oorspronkelijk gemeend had te moeten laten bestrijden door de grondeigenaren, doch waaromtrent besloten was dat de Staat die zou dragen. 200.000 " "
makende alzoo een totaal van 2.200.000 pd. st.

Daarentegen was reeds gebleken, dat enkele der oude Middelen in het loopende dienstjaar belangrijk meer zouden opbrengen dan waarop bij het ontwerpen der Begrooting gerekend had kunnen worden, t. w.:

de successierechten	1.300.000 pd. st.
de zegelrechten	450.000 " "
de posterijen	200.000 " "

Te zamen. . . . 1.950.000 pd. st.

Bleef alzoo een tekort tegenover de oorspronkelijke taxatiën van 250.000 pd. st. En nu werd door den minister toen wel gerekend op een overschot van 488.000 pd. st., doch reeds nu moest aangenomen worden dat dit geheel zou opgaan aan suppletoire uitgaven, waaronder alleen reeds 200.000 pd. st. voor meerdere kosten der ouderdomspensioenen. Door den minister werd daarom thans de vermindering der dotatie van den dienst der Nationale Schuld van 3.000.000 pd. st. op 3.500.000 pd. st. gebracht.

Overzicht der nieuwe Belastingen, zooals die door het Lagerhuis
zijn aangenomen met de taxatie der opbrengst in
1909/10, 1910/11 en later.

	1909/10.	1910/11.	later.
	Ponden sterling.		
1. Inkomende rechten.			
Gedistilleerd. Verhooging met 3/9 per gallon.	400.000	¹⁾	¹⁾
Benzine voor motor-rijtuigen enz. 3 p. p. g.	340.000	²⁾ 375.000	375.000
Tabak. Verhooging met 8 p. p. pd.	1.900.000	2.250.000	2.250.000
	2.640.000	—	—
2. Accijnsen.			
Gedistilleerd. Verhooging met 3/9 p. g.	400.000	¹⁾	¹⁾
Verhooging der vergunningsrechten voor motor- rijtuigen, enz.	260.000	²⁾ 260.000	260.000
Verhooging der vergunningsrechten tot ver- koop van gedistilleerd	2.100.000	¹⁾	¹⁾
	2.760.000	—	—
3. Successierechten.			
Verh. door wijziging schaal bij „Estate Duty”.	2.550.000	4.100.000	4.280.000
Verhooging van 1 op 2 pCt. van de „Settle- ment Estate Duty”	50.000	375.000	500.000
Wijziging der betaling bij vruchtgebruik	250.000	375.000	375.000
Herziening der „Legacy and Succession Duties”	—	1.370.000	2.150.000
	2.850.000	6.220.000	7.305.000
4. Zegelrechten, Verhooging			
bij overdrachts- en huurcontracten.	225.000	700.000	700.000
bij fondsen, stukken aan toonder	125.000	340.000	340.000
bij makelaars nota's	100.000	250.000	250.000
	450.000	1.290.000	1.290.000
5. Inkomstenbelasting.			
Verh. van 1 sh. tot 1 sh. 2 p., behalve voor be- drijfs-inkomen van 2000 pd. st. tot 3000 pd. st.	3.600.000	4.540.000	4.640.000
Af: voor vrijstelling à 10 pd. st. per kind onder 16 bij inkomen van ten hoogste 500 pd. st.	600.000	640.000	640.000
	3.000.000	3.900.000	4.000.000
Transporteere	3.000.000	3.900.000	4.000.000

¹⁾ De taxatie van deze opbrengst kan voor het oogenblik nog niet geschieden, daartoe moet afgewacht worden de nadere uitwerking der nieuwe rechten op de consumtie.

²⁾ Taxatie der opbrengst voor een heel jaar, doch zonder dat in aanmerking is genomen het vermoedelijk vermeerderd gebruik van motor-rijtuigen enz.

	1909/10.	1910/11. Ponden sterling.	later.
Transport	3.000.000	3.900.000	4.000.000
Af: voor aftrek van inkomen van landerijen, huizen, etc. van zekere bedragen voor onderhoud, herstellingen, enz. . . .	300.000	500.000	500.000
	2.700.000	3.400.000	3.500.000
Afschaffing der bestaande vrijstelling voor personen buiten het V. K. woonachtig.	—	150.000	220.000
Extra belasting van inkomens boven 5000 pd. st. à 6 p. in het pd. st. over be- drag boven 3000 pd. st.	500.000	2.250.000	2.500.000
	3.200.000	5.800.000	6.220.000
6. Grondlasten.			
Belasting van waarde-vermeerder. à 20 pCt.	20.000	1)	1)
Belasting à $\frac{1}{2}$ p. in het pd. st. op de waarde van braakliggende gronden. .	140.000	1)	1)
Belasting à 10 pCt. van het voordeel ge- noten door aflopende erfpacht . . .	90.000	1)	1)
Mijnrechten à 1 sh. in het pd. st. . .	350.000	1)	1)
	600.000	—	—
	12.500.000	2) 16.195.000	2) 17.700.000

Komen wij dan thans tot de nadere uiteenzetting en toelichting der voorstellen.

Het zal wel 't beste zijn daartoe in de eerste plaats een beknopt overzicht te geven van de redevoering, door minister Lloyd George gehouden bij de indiening van het Budget.

Hij begon deze met eraan te herinneren, dat de groote uitgaven, ter dekking van welke de middelen gevonden moesten worden, zoowel door de oppositie als door de regeeringspartij gewenscht waren.

Ze werden toch veroorzaakt door, eenerzijds, de kosten van de vermeerdering van de vloot, anderzijds, de ouderdomspensioenen.

1) Iedere berekening der opbrengst voor volgende jaren is voorschands onmogelijk; zal eerst kunnen geschieden wanneer het werk van de schatting der waarde van de landerijen verder gevorderd is.

2) Totaalsom, exclusief de opbrengst van de rechten op het gedistilleerd en van het vergunningsrecht voor drankverkoop, alsmede van de nieuwe grondlasten.

Op vermeerdering der vloot was van alle zijden aangedrongen, en de aanbouw der nieuwe oorlogschepen moest onvermijdelijk leiden, niet alleen tot de meerdere uitgaven daarvoor dit jaar uitgetrokken, doch, wanneer de aanbouw der thans op stapel gezette booten een volgend jaar verder gevorderd zou zijn, tot nog hoogere, en, zou alsdan nog weder tot nieuwen aanbouw besloten worden, zelfs tot nog aanzienlijk hoogere. Aan den plicht, in deze op de regeering rustende, wenschte zij zich niet te onttrekken. Ook zij deelde de overtuiging, dat de inrichting eener behoorlijke landsverdediging een dringende eisch was en een belang dat voor geen ander moest wijken; al wilde zij daarom niet meegaan met hen die de millioenen niet tellen om angsten te bevredigen, welke meer de vrucht schenen te zijn van de nachtmerrie van krankzinnigen dan van wijs overleg. Dan, ook zich houdende aan de plannen der regeering, zou de vermeerdering der uitgaven voor de marine aanzienlijk zijn.

Had dan de regeering, staande voor deze uitgaven, een vorig jaar de regeling der ouderdoms-pensioenen moeten laten rusten? Maar de eischen, welke laatstelijk algemeen werden vernomen tot uitbreiding der oorlogsvloot, waren toen nog niet gesteld. En bovendien had de oppositie wel allerminst het recht in deze eenig verwijt aan de regeering te doen hooren. Zij toch had, bij de behandeling der wet op de ouderdomspensioenen, in de toekenning daarvan nog veel verder willen gaan dan geschied was, zóó ver inderdaad dat, ware de regeering méegegaan met de amendementen welke den steun ondervonden van de Leiders der oppositie, dit jaar in eene uitgave van 14 millioen, in plaats van 'in eene van 9 millioen te voorzien ware geweest. En onder die amendementen mochten er verscheidene zijn, door welke slechts zoodanige uitbreiding van het aangenomen beginsel werd beoogd, als op den duur vermoedelijk onvermijdbaar zou zijn; ook in deze aangelegenheid had de regeering gemeend voorshands tot geen meerdere uitgaven te moeten overgaan dan noodzakelijk was.

Maar kon dus, wat deze zaak betreft, der regeering geen verwijt treffen van lichtvaardigheid in het beheer der geldmiddelen, en had zij inderdaad door het aan de orde stellen der ouderdoms-pensioenen ook slechts uitvoering gegeven aan eene belofte sedert jaren door verschillende partijen gedaan, zij

voor zich betreurde het allerm minst dat de zaak tot stand was gekomen.

Integendeel, de regeering verheugde er zich ten zeerste in, dat deze eerste stap op het gebied der sociale wetgeving was gezet. En verre ervan, te achten dat de verhooging der marine-uitgaven daarvan had moeten weerhouden, kon zij in deze evenmin een beletsel zien om in die richting voort te arbeiden. Men mocht voor de sociale nooden de oogen niet sluiten. Het zou, op zich zelf beschouwd, reeds niet verstandig wezen de voorziening daarin te willen verschuiven totdat de landsverdediging geen verhooging van uitgaven meer vereischte. Wanneer zou dat zijn? En inmiddels zouden allicht de toestanden, welke verbeterd moeten worden, nog zoozeer verergeren, dat dan veel aanzienlijker offers gevergd wierden dan nu nog het geval was. Maar het mocht ook niet.

Het kwaad dat verholpen moet worden, zeide de minister, is de armoede waarmede honderdduizenden kampen buiten eigen schuld. Het onderzoek der volkstoestanden, waartoe de ten uitvoer brenging van de wet op de ouderdomspensioenen had geleid, had over dezen een zeer ongunstig licht verspreid, had een stand van zaken leeren kennen, een rijk land, als Engeland is, onwaardig. Honderdduizenden lijden telkens weer onder omstandigheden waarop zij geen invloed kunnen uitoefenen; onder de gevolgen der fluctuatien in het handelsverkeer, van ziekten, van te vroege uitputting hunner werkkraft, of van den dood van den broodwinner van het huisgezin. Zou dan men deze ongelukkigen willen laten wachten op de verbetering van hun toestand, totdat de volken geleerd zullen hebben zoo wijs te zijn, dat zij niet langer hun middelen verspillen aan die gevaarten welke slechts ten doel hebben het menschelijk leven te vernietigen? Het ware strijdig met alle beginselen van menschevriendheid.

Dus, geen spijt gevoeld over het tot stand gekomen zijn der ouderdoms-pensioneering, maar, verre van dien, op den ingeslagen weg voortgebouwd!

Als een eerste stap in deze richting, noemde de minister de noodzakelijkheid eener herziening der voorloopig vastgestelde qualificatie van hen, die voor ouderdoms-pensioen in aanmerking mogen komen. Volgens de voorloopig vastgestelde bepaling zijn de zeventigjarige bedeelden uitgesloten. Maar reeds dadelijk werd

vastgesteld, dat voor 1 Januari 1911 deze uitsluiting nader besproken zou worden. Ze zal, zeide de minister, alsdan moeten vervallen, waardoor het aantal der pensioentrekkers met 200 à 300 duizend zal vermeederen. Intusschen zou de hierdoor te veroorzaken vermeederling van uitgaven niet geheel ten laste van het staatsbudget behoeven te komen. Die bedeeden kosten thans ongeveer twee millioen aan de plaatselijke besturen, en worden deze van dien last bevrijd, zou hunnerzijds een tegemoetkoming verleend moeten worden. De minister voegde er bij, dat daarover reeds besprekingen tusschen de verschillende autoriteiten werden gevoerd, waaromtrent thans echter geen nadere mededeelingen gedaan konden worden. De zaak was dan trouwens er ook eene van slechts latere zorg, doch er moest melding van gemaakt worden om te doen uitkomen hoezeer de thans besproken wordende uitgaven een volgend jaar nieuwe uitbreiding zullen erlangen.

Maar de regeling der ouderdoms-pensioenen was slechts een eerste stap op den weg, welke gevolgd moet worden ter verbetering der gewraakte volkstoestanden. En nu zette de minister uiteen, welke dan de verdere voornemens der regeering te dezen opzichte waren.

Op het voetspoor van hetgeen in Duitschland geschied is, wil zij invoeren de verzekering der arbeiders tegen ziekte en invaliditeit, en bij hun dood die hunner weduwen en weezen. Aan het ministerie van financiën zelf zijn de voorstellen op deze verzekering betrekking hebbende in bewerking. Het is niet het voornemen daarbij geen rekening te houden met hetgeen in die richting reeds door de vakvereenigingen is tot stand gebracht; veeleer wordt aansluiting daaraan bedoeld. Door middel van belangrijke rijks-subsidiën hoopt men zodoende die verzekering volledig aan het doel te doen beantwoorden.

En nevens deze verzekering zou ingevoerd worden die tegen de werkloosheid. Het is het Board of Trade, aan welks hoofd thans de heer Winston Churchill staat, die met den heer Lloyd George en den Premier, den heer H. H. Asquith, de van de regeering uitgaande beweging leidt, waar de voorstellen betreffende deze verzekering worden behandeld, en, naar de heer Lloyd George mededeelde, reeds ver gevorderd zijn. Volgens hetgeen hieromtrent door den heer Winston Churchill zelf is

gezegd, zal de verzekering tegen werkloosheid verplichtend zijn voor de arbeiders in bepaalde bedrijven o. a. bij den scheepsbouw en de andere bouwvakken, en zullen op die wijze reeds meer dan $2\frac{1}{4}$ millioen arbeiders geholpen worden; doch ook alle arbeiders niet in die vakken begrepen en zelfs particulieren zouden zich vrijwillig kunnen aansluiten en dit doende, door het State Unemployment Insurance Office, dank zij de daaraan te verleenen staats-subsidies, zich op veel gunstiger voorwaarden tegen de gevolgen van werkloosheid kunnen verzekeren dan thans mogelijk is.

De voorstellen betreffende beide genoemde verzekeringen zullen echter ook weder eerst een volgend jaar in behandeling kunnen komen.

Doch zal de verzekering tegen werkloosheid aan haar doel beantwoorden, dan moet ze, naar de meening der regeering, gepaard gaan met andere maatregelen, en de voorstellen voor deze maakten deel uit van het tegenwoordige Budget.

Het was in de eerste plaats de instelling over het geheele land van een net van arbeidsbeurzen, opdat de werkzoekende arbeiders dit zouden kunnen vinden overal waar daartoe gelegenheid bestond, en dat tevens zou blijken of die werkloozen waarlijk wenschten te arbeiden.

Voorts moest de regeering, meer systematisch dan tot nog toe het geval was, optreden ter bevordering van den nationalen arbeid.

Er is, zeide de minister, in het Vereenigd Koninkrijk een groote uitgestrektheid braak liggend land dat tot ontginning gebracht kan worden of voor bebossching geschikt is, en terwijl die bebossching op haar zelve gewenscht is, kan daarin het middel gevonden worden om vele werkloozen aan arbeid te helpen. Het is daarbij een werk dat inzonderheid geschikt is om door den Staat te worden ondernomen, omdat deze, ten eenre, niet dadelijk winst van zijn ondernemingen behoeft te trekken en ten deele zich ook met indirekte voordeelen kan tevreden stellen; ten andere, het werk kan aanpassen aan de behoeften van het oogenblik. Voorts moest de regeering in het algemeen meer werkzaam optreden om de verbetering van den landbouw te bevorderen door onderwijs en verdere leiding, door de oprichting van model-hoeven, enz. Engeland zou in dit opzicht verre ten achter staan bij andere landen.

Om dan in dien geest werkzaam te zijn, ter bevordering en ontwikkeling van de voortbrenging des lands, stelde de minister voor, dat de gelden, tot nog toe voor soortgelijke doeleinden spaarzaam beschikbaar gesteld, vereenigd zullen worden onder ééne administratie en daaraan telken jare een speciale bijdrage zal worden toegevoegd, dit jaar 200.000 pd. st. — op de Begrooting het Development Fund genaamd. Voorts wenschte hij voor het vervolg voor dit fonds te bestemmen de eventueele batige saldo's der jaarlijksche diensten, in plaats van die voor amortisatie van staatsschuld aangewend te zien.

Engeland, zegge het Vereenigd Koninkrijk, — aldus besloot de minister zijne beschouwingen over dit onderwerp — is in de laatste 60 jaren vooruitgegaan in de verzameling van rijkdommen op nooit of nergens geëvenaarde wijze. Maar die vooruitgang bepaalt zich tot de steden en zelfs zijn de steden vooruitgegaan ten koste van het platte land. Hierin moest verandering komen en het land zelf tot grootere ontwikkeling en ruimere voortbrenging gebracht worden, tevens daar nieuwe gelegenheid tot arbeid gegeven wordende. Dit tot stand te brengen was hetgeen door de stichting van het Development Fund beoogd werd.

Eindelijk stelde de minister de stichting voor van nog een ander speciaal fonds, een fonds tot onderhoud en aanleg van landwegen. Sedert jaren was voor de landwegen niets gedaan en de zorg voor hun onderhoud overgelaten aan de plaatselijke besturen. Laatstelijk echter hadden zich te dezen opzichte nieuwe behoeften geopenbaard en dit wel onder den invloed van het toenemend gebruik van motorrijtuigen en rijwielen. De zorg der landwegen moest daarom weder door de landsregeering in handen genomen worden, en een fonds worden gesticht om bestaande wegen te verbeteren of nieuwe aan te leggen. De middelen daartoe moesten gevonden worden door eene speciale belasting der genoemde voertuigen.

Tot zoover de bedoelde ministerieele redevoering.

Ten aanzien van de voorgestelde nieuwe belastingen of verhoogingen van oude, zal het overbodig zijn hier in alle daarop betrekking hebbende bijzonderheden te treden. De hoofdpunten vereischen echter toch eenige meerdere toelichting dan die welke vervat is in het reeds medegedeelde overzicht.

Een enkel woord vooraf betreffende de door de regeering

voorgestelde vermindering van amortisatie, eerst ten bedrage van drie, ten slotte van drie en een half miljoen pd. st.

De heer Lloyd George deed daarbij opmerken dat, wanneer de gelden den 1sten April 1909 nog in kas en voor amortisatie bestemd, bedragende 5.750.000 pd. st. na aftrek van het daaruit te dekken deficit van den dienst van 1908/9, hunne aanwending gevonden zouden hebben, de schuldvermindering op rekening van dit dienstjaar zou klimmen op een totaal bedrag van $15\frac{1}{2}$ miljoen pd. st. en de zoogenaamde „Dead-Weight Debt” daar door zou zijn teruggebracht tot ongeveer 696.000.000 pd. st. zijnde nog iets minder dan het bedrag (697.043.000 pd. st.) toen, twintig jaar geleden, Lord Goschen evenzeer de dotatie voor den dienst der staatsschuld van 28 op 25 miljoen had verminderd. En daarbij zou de positie thans toch nog altijd een veel betere zijn dan toenmaals. Immers van de totaalsom van 25 miljoen bleef toen, na aftrek der betaling van de rente en de administratiekosten, voor amortisatie slechts 5 miljoen over; thans zou, dank zij de sedert plaats gevonden conversie, dit overschot nog ongeveer 7 miljoen bedragen, ten slotte nog altijd ongeveer $6\frac{1}{2}$ miljoen. Dit in aanmerking genomen, achtte de minister zijn voorstel wel gerechtvaardigd. En vooral wanneer men bedacht, dat onder de nieuwe uitgaven eenige millioenen begrepen waren voor vermeerdering der oorlogsvloot, eene uitgave welke, naar de meening van sommigen, door leening gedeckt had mogen worden. Merken we hierbij nog op dat, in het geheel, sedert het optreden van het tegenwoordige kabinet de staatsschuld met ruim 40 miljoen pd. st. verminderd is.

Wat nu betreft de nieuwe belastingen, zoo had bij den minister voorop gestaan dat ze geen beletselen mochten opleveren voor den handel, de groote bron der volkswelvaart; voorts dat, waar de lasten op de bevolking rustende eene belangrijke vermeerdering moesten ondergaan, alle klassen des volks daartoe moesten bijdragen. Doch hierbij mocht verder niet over het hoofd worden gezien, dat de indirecte belastingen altijd zwaarder drukken op de eigenlijke volksklassen dan op de rijken, en dat bij de in Engeland bestaande plaatselijke belastingen dit, al worden ze schijnbaar niet door hen opgebracht, in de werkelijkheid evenzeer het geval is. En eindelijk, voegde de minister hier later nog aan toe, had hij gewenscht dat de indirecte be-

lastingen, voor zoover die tot de nieuwe middelen moesten bijdragen, niet zouden zijn die geheven van werkelijke levensbenoodigdheden, doch alleen die drukkende op artikelen welke, ook voor het volk, eenigermate als weeldeartikelen te beschouwen zijn. Daarom wel verhooging van de rechten op tabak en gedistilleerd, maar niet van die op suiker en thee.

Volgen wij nu, de bijzonderheden besprekende, de orde waarin de nieuwe heffingen voorkomen in het bovengenoemde overzicht.

De inkomende rechten en de accijns op het gedistilleerd worden verhoogd met 3 sh. 9 p. per gallon, zegge gebracht van 11 sh. op 14 sh. 9 p., zijnde eene verhooging van $35\frac{5}{10}$ pCt.

In 1907/8 is de gezamenlijke opbrengst voor de schatkist geweest bijkans 22 millioen pd. st. Op dezen grondslag zou de verhooging dus bijkans 8 millioen pd. st. moeten opleveren. In een der geschriften, de regeeringsvoorstellen behandelende, wordt zelfs van 9 millioen gesproken. Doch, zooals hierboven reeds vermeld is, was laatstelijk de consumtie bepaald verminderende, en van de verhooging der rechten moest verwacht worden, dat deze vermindering nog veel grooter verhoudingen zou aannemen. Bovendien moest rekening gehouden worden met de aanzienlijke buitengewone invoeren en inklaringen, welke plaats vonden in anticipatie van de verwachte verhooging, en met het feit dat, bij het intreden der verhooging, het nieuwe dienstjaar reeds aangevaugen was. De minister stelde daarom de bate voor 1909/10 aanvankelijk op niet meer dan 1.600.000 pd. st. en ten slotte zelfs nog slechts op de helft van dit bedrag. Maar, voegde hij toen bij, dat al moest de verhooging der belasting in het geheel geen voordeel opleveren, hij daarin geen reden zou zien om die te laten vallen. Dan toch zou de uitwerking deze zijn, dat, bij behoud der vroegere inkomsten voor de schatkist, het drankverbruik eene aanzienlijke vermindering onderging, en in dat feit zou men zich slechts kunnen verheugen.

Naast de verhooging der inkomende rechten en van den accijns op het gedistilleerd staat die der vergunningsrechten tot vervaardiging en verkoop dierzelfde dranken, van bier en van wijn.

Teekenen we, in verband met het zooeven geschrevene, hierbij dadelijk op, dat vermindering der consumtie ook van deze verhooging wordt verwacht; voorts dat juist ter wille van deze verhooging de minister die van den accijns niet mede op

het bier heeft willen toepassen, maar daarentegen wel, later nog een verhooging van de inkomende rechten op buitenlandsche bieren aan zijn eerste voorstellen heeft toegevoegd. Financieel is deze bepaling van zeer geringe beteekenis, daar de invoer van buitenlandsch bier in Engeland onbeduidend is; doch ze werd beschouwd als een billijke compensatie voor de bierbrouwerijen tegenover den last, haar opgelegd door het verhoogde vergunningsrecht.

De verhooging van het vergunningsrecht, welke eene zeer aanzienlijke is, vindt haar motief in de zeer belangrijke meerwaarde welke langzamerhand de huizen met vergunningsrecht verkregen hebben wegens dat recht, en met welke meerwaarde de bestaande rechten, welke sedert 1881 ongewijzigd waren gebleven, geen rekening hielden. Die meerwaarde wordt geacht de prijs te zijn, welke betaald wordt voor het feitelijk monopolie dat aan de localiteiten, welke vergunningsrecht hebben, verleend is. Duidelijk zou de juistheid dezer opvatting blijken uit het sterk toenemen dier meerwaarde sedert allengs, hoe langer zoo minder, vergunningen verleend zijn, trots steeds toenemende bevolking. Welnu, waar aldus een aanzienlijke geldswaarde ontstaan is uit een door den Staat verleend recht, m. a. w. aan dat recht wordt toegekend, daar wordt het niet meer dan billijk geacht dat de Staat zelf daarvan voordeel trekke.

Het vergunningsrecht wordt nu vastgesteld, voor de eigenlijke wijn- of drankhuizen, d. i. voor die huizen welke volledige vergunning hebben tot verkoop van alle dranken, op de helft van hetgeen hunne huurwaarde meer bedraagt dan die van gelijke huizen zonder vergunning; voorts met een minimum, dat afhankelijk is van de grootte der plaatselijke bevolking. Ook wordt nog eenig verschil gemaakt voor huizen met „On-licences” of „Off-licences”, zegge met vergunning tot verkoop ter verbruik ter plaatse zelf, of alleen tot verkoop. En voor de huizen welke alleen vergunning hebben tot verkoop van bier, doch niet van sterke dranken, bedraagt het recht slechts een derde van de gezegde meerwaarde. Voorts is een afzonderlijk tarief gemaakt voor tijdelijke vergunningen, alsmede voor verschillende restaurants, komedies, hotels, clubs, enz., welke mede vergunning moeten hebben voor den verkoop van de genoemde dranken, maar bij welke de verdiensten daaruit voortspruitende slechts een onderdeel vormen hunner algemeene verdiensten; in de

bijzonderheden dienaangaande behoeft hier niet getreden te worden.

De wijziging en verhooging dezer vergunningsrechten werd aanvankelijk door den minister geschat eene jaarlijksche bate te zullen opleveren van 2.600.000 p. d.; maar later, voor 1909/10 van slechts 2.100.000 pd. st. en voor verdere jaren in het onzekere gelaten.

De verhooging van het inkomend recht op tabak bedraagt 8 pence per pond, d. i. wordt gebracht van 3 sh. $\frac{1}{2}$ p. op 3 sh. $8\frac{1}{2}$ p., terwijl het in overeenstemming met dit recht vastgesteld tarief voor den invoer van sigaren, sigaretten en snuif, eene evenredige verhooging ondergaat, en evenzeer de accijns op binnenlandsche tabak. Vroeger was de aanplant van tabak in het Ver. Koninkrijk verboden, doch sedert 1907 is dit verbod vervallen en sedert 1 Januari 1909 de accijns geheven. De tabaks-planters, alsook de tabaks-verkoopters, betalen bovendien een vergunningsrecht. De verhooging der rechten op tabak wordt geschat een bate te zullen opleveren, voor 1909/10 van 1.900.000 pd. st. en verder van 2.250.000 pd. st.

De invoering van een inkomend recht op benzine ten gebruike voor motor-rijtuigen en rijwielen, en de verhooging van het vergunningsrecht tot het houden dezer voertuigen vormen eigenlijk één geheel.

Het motor-trafiek is, zeide de minister, in de laatste jaren in Engeland meer toegenomen dan waar ook. Nu wilde hij allermint dit hinderen en tegenwerken, maar onmiskenbaar was het, dat voor onderhoud van wegen, enz. het belangrijke kosten veroorzaakt, dat zelfs, als hierboven reeds gezegd is, het de zorg voor de landwegen in een geheel nieuw stadium gebracht heeft. Vandaar het reeds vermelde voorstel tot stichting van een speciaal fonds tot onderhoud en aanleg van zulke wegen. Maar slechts billijk was het de last daarvan in de eerste plaats te doen dragen door de gebruikers dier voertuigen; trouwens zij zouden daartoe gaarne bereid zijn, mits de speciaal door hen op te brengen gelden dan ook tot het beoogde doel werden aangewend.

Het vaste recht voor motorrijtuigen en rijwielen, dat vroeger bedroeg respectievelijk van 2.2.0 pd. st. tot 5.5.0 pd. st. en 15 sh. wordt nu gebracht voor de motorrijtuigen op 2.2.0 pd. st. tot 42.0 pd. st. al naar gelang van de paardekracht en op 1 pd. st. voor de motor-rijwielen. De verhooging betreft echter alleen

deze voertuigen voor zoover ze in particulier gebruik zijn. Voor die, welke voor handelsdoeleinden in gebruik zijn, en voor omnibussen en andere rijtuigen in publiek gebruik, worden de rechten niet verhoogd. Doktersvoertuigen zullen slechts de helft te betalen hebben.

Voorts zullen geheven worden een inkomend recht en een accijns à 3 p. per gallon van benzine voor motor-rijtuigen en rijwielen, gebruikt voor particuliere voertuigen, en van de helft (door restitutie te verrekenen) voor alle anderen. Door dit recht wordt bedoeld de houders van die voertuigen te belasten, naar de verhouding waarin zij daarvan werkelijk gebruik maken.

Van de verhooging van het vergunningsrecht wordt een bate verwacht van 260.000 pd. st.; van het inkomend recht en den accijns eene van 340.000 à 375.000 pd. st.

Dat de wijziging, gebracht in de successierechten, er eene is van groote beteekenis, blijkt dadelijk uit het feit dat ze, onder de oude regeling, laatstelijk opbrachten ongeveer 19 millioen pd. st., terwijl van de nieuwe regeling, wanneer deze haar invloed ten volle zal doen gevoelen, eene verdere bate van 7.305.000 pd. st. wordt verwacht.

De Engelsche successierechten zijn, wat de hoofdzakelijk betreft, tweeledig. Er wordt geheven 1° de Estate Duty, 2° Legacy Duty of Succession Duty. De Estate Duty is een progressief recht, dat geheven wordt over de geheele nalatenschap wanneer die 100 pd. st. of meer bedraagt, naar gelang van hare totale grootte. De Succession Duty en de Legacy Duty worden additioneel geheven, de eerste over de vaste goederen, de tweede over alle andere bezittingen, tot verschillende percentages naar gelang van de verwantschap tusschen erflater en erfgenamen.

Wat nu de Estate Duty betreft, zijn het minimum en het maximum der rechten onveranderd gelaten, maar is in de schaal van opklimming eene belangrijke wijziging gebracht. Tevens is eene verandering gebracht in de wijze der waarde-berekening van de vaste goederen; vroeger mocht hiervoor worden aangenomen als maximum het vijftientigvoud der netto jaarlijksche opbrengst; voortaan zal dit altijd moeten zijn de reële koopwaarde. Verwacht wordt, dat tengevolge dezer wijzigingen eene bate zal worden verkregen, aanvankelijk van $2\frac{1}{2}$ millioen pd. st. en ten slotte van ruim $4\frac{1}{4}$ millioen pd. st.

Voor de Succession en Lecacy Duties zijn de rechten geheel gewijzigd; daarvan wordt een bate verwacht van ten slotte 2.150.000 pd. st.

Ziehier voor beiderlei heffing eene vergelijking tusschen het oude en het nieuwe tarief.

Estate Duty.

Oud tarief.			Nieuw tarief.		
Bedrag der nalatenschap.	Pct.		Bedrag der nalatenschap.	Pct.	
Pond sterling.			Pond sterling.		
100 à 500	1		100 à 500	1	
500 „ 1.000	2		500 „ 1.000	2	
1.000 „ 10.000	3		1.000 „ 5.000	3	
			5.000 „ 10.000	4	
10.000 „ 25.000	4		10.000 „ 20.000	5	
			20.000 „ 40.000	6	
25.000 „ 50.000	4½				
50.000 „ 75.000	5		40.000 „ 70.000	7	
75.000 „ 100.000	5½		70.000 „ 100.000	8	
100.000 „ 150.000	6		100.000 „ 150.000	9	
150.000 „ 250.000	7		150.000 „ 200.000	10	
250.000 „ 500.000	8		200.000 „ 400.000	11	
500.000 „ 750.000	9		400.000 „ 600.000	12	
			600.000 „ 800.000	13	
750.000 „ 1.000.000	10		800.000 „ 1.000.000	14	
boven 1.000.000			1.000.000 en hooger	15	
van 1.000.000	10				
en van het meerdere					
tót 500.000	11				
„ 1.000.000	12				
„ 1.500.000	13				
„ 2.000.000	14				
boven 2.000.000	15				

Legacy & Succession Duty.

	Oud tarief pCt.	Nieuw tarief pCt.
Bedrag der nalatenschap overgaande aan:		
directe afstammelingen of echtgenooten	vrij	1
broeder of zuster (of afkomeling)	3	5
oom of tante (of afkomeling)	5	10
oud-oom of oud-tante (of afkomeling)	6	
andere verwanten of vreemden	10	

met vrijstelling in het nieuwe tarief van:
 directe afstammelingen of echtgenooten, wanneer de geheele
 nalatenschap niet meer bedraagt dan 15.000 pd. st.;
 alle legaten of erfdeelen, niet meer bedragende dan 1000 pd. st.;
 weduwen en kinderen beneden 21 jaar, waar het legaat of erf-
 deel niet meer bedraagt dan 2000 pd. st.

Behalve de genoemde heffingen omvatten de Engelsche suc-
 cessierechten nog eene speciale heffing voor bezittingen in vrucht-
 gebruik nagelaten, hetgeen volgens de Engelsche wet geschieden
 kan aan twee elkander op te volgen vruchtgebruikers. In dat
 geval wordt de Estate Duty betaald bij den dood van den erf-
 later, en is een additioneel recht te betalen wanneer het genot
 der nalatenschap van den vruchtgebruiker overgaat op den
 volgenden rechtverkrijgenden. Dit recht, Settlement Estate Duty ge-
 naamd, bedroeg vroeger 1 pCt. en is thans gebracht op 2 pCt.
 Bovendien was het vroeger, bij voor-overlijden van den tweeden
 vruchtgebruiker, slechts eenmaal te betalen, thans toch ook
 tweemaal. Hiervan worden de baten verwacht als in ons over-
 zicht is opgeteekend.

Voorts is nog te vermelden, dat eenige uitbreiding is gegeven
 aan de reeds bestaande vrijstelling van successierechten voor
 voorwerpen van wetenschappelijke of kunstwaarde zoolang deze
 in natura overgaan en niet verkocht worden. Alsmede dat, ter
 voldoening van de Estate Duty, de Settlement Estate Duty en
 de Succession Duty, afstand gedaan zal kunnen worden van
 een deel der vaste goederen ter vervanging der betaling in geld.

De wijziging welke de zegelrechten ondergaan, is eenvoudig
 eene verhooging van bestaande rechten. Die drukkende op ver-
 koop- en huur-contracten, worden verdubbeld; evenzeer dat van
 fondsen aan toonder. Het zegel voor makelaarscontracten in
 den fondsenhandel, vroeger 1 p. bij eene transactie van 5 pd. st.
 tot 100 pd. st. en 1 sh. bij hoogere transactie, wordt nu ge-
 bracht voor contracten,

van	5 pd. st.	tot	100 pd. st.	op	6 p.
"	100	"	500	"	1 sh.
"	500	"	1000	"	2 "

en daarboven " 2 " per 1000 pd. st.

De wijziging der inkomstenbelasting is, even als dië der
 secessierechten, tamelijk ingrijpend. Immers daarvan wordt eene

bate verwacht, welke een bedrag van ruim 6 miljoen pd. st. zal bereiken, terwijl laatstelijk de opbrengst ongeveer 32 miljoen pd. st. bedroeg, eene verhooging dus van weinig minder dan 20 pCt. Intusschen was eenige jaren geleden de belasting ook reeds tot ongeveer 38 miljoen pd. st. opgevoerd, namelijk in 1902/3. Maar destijds was dit, doordat ze in haar geheel was gebracht op 1 sh. 3 pc. per pd. st. Thans is echter eene wijziging ingevoerd, welke verschillende onderdeelen betreft en diensentgevolg in sommige opzichten van nog meer beteekenis is.

De heer Lloyd George is bij zijn voorstel in deze uitgegaan van de gedachte, dat de werkzaamheid van den Staat en bepaaldelijk de door dezen verleende bescherming en vrijwaring tegen oorlogsgevaar een hoofd-faktor zijn bij de verwerving en het behoud van rijkdommen. En hij wijst daarbij erop, dat alle bemoeiingen van den Staat ter bevordering der algemeene volkswelvaart evenzeer daartoe bijdragen. Hij acht het daarom niet meer dan billijk en rechtvaardig, dat inzonderheid de gelukkige bezitters van groote inkomens en grooten rijkdom geroepen worden in de staatsuitgaven te voorzien. Op dit beginsel is zoowel de door hem beraamde herziening der inkomstenbelasting als die der successierechten gegrondvest. Hij meende voorts dat prijs gegeven moet worden de opvatting, dat de inkomstenbelasting in het Engelsche belastingstelsel geen blijvende plaats zou innemen. Was dit in vroegere jaren de positie, thans is dit het geval niet meer. En dit leidt tot de gevolgtrekking, acht hij, dat het stelsel van progressie in de inkomstenbelasting volledige toepassing zou moeten vinden.

Bij het behoud van de bestaande grondslagen der Engelsche inkomstenbelasting, namelijk van belasting bij de bronnen van het inkomen, is dat echter niet geheel uitvoerbaar. Evenwel wenschte hij in die grondslagen geen verandering te brengen, omdat hij in deze wijze van heffing den besten waarborg vindt tegen ontduiking.

Ten einde nu toch aan het beginsel van progressie eenige toepassing te geven, is door hem voorgesteld eene extra belasting — een „Super-tax” — van zeer groote inkomens. Aan welke methode nog dit bijkomend voordeel verbonden zou zijn, dat slechts een beperkt aantal personen de noodige verklaringen zullen moeten verstrekken ten aanzien van het totaalbedrag van hun inkomen.

Ten andere heeft hij gewenscht aan de onderscheiding tusschen inkomen ontleend aan vermogen en aan bedrijf (unearned en earned income), welke voor het eerst in 1907 door minister Asquith werd ingevoerd, eenige meerdere uitbreiding te geven.

Het tarief der inkomsten-belasting zooals het laatstelijk bestond luidde als volgt:

Bedrijfsinkomen, wanneer het inkomen niet meer bedraagt dan 2000 pd. st. per jaar 9 pence in het pd. st. ($3\frac{3}{4}$ pCt.)

Idem bij een inkomen van meer dan 2000 pd. st. . 1 shilling " " " (5 ")

Ander inkomen, altijd . 1 " " " " (5 ")
met de volgende vrijstellingen

inkomens onder 160 pd. st.	geheel
" " 400 "	160 pd. st. vrijstelling
" " 500 "	150 " "
" " 600 "	120 " "
" " 700 "	70 " "
" boven 700 "	geen vrijstelling.

Daarvoor is thans in de plaats getreden het volgende tarief.

Bedrijfsinkomen, wanneer het inkomen niet meer bedraagt dan 2000 pd. st. 9 p. in het pd. st. ($3\frac{3}{4}$ pCt.)

Idem, bij inkomen van 2000 tot 3000 pd. st. 1 sh. " " " (5 ")

Idem, bij inkomen van 3000 tot 5000 pd. st. 1 sh. 2 p. " " " ($5\frac{1}{2}$ ")

Ander inkomen, altijd . 1 sh. 2 p. " " " ($5\frac{1}{2}$ ")

Bedrijfs en ander inkom-
men, bij inkomen van meer dan 5000 pd. st. 1 sh. 2 p. " " " ($5\frac{1}{2}$ ")
met bovendien een extra-belasting à 6 p. in het pd. st. ($2\frac{1}{2}$ pCt.)
over het bedrag waarmee dit inkomen 3000 pd. st. overtreft,
met behoud der vroegere vrijstellingen en eene additioneele vrij-
stelling van 10 pd. st. per kind beneden 16 jaar, wanneer het
inkomen minder bedraagt dan 500 pd. st.

Verder wordt aan de eigenaars van landerijen en huizen, enz. (Schedule A der inkomstenbelasting) een hoogere aftrek dan vroeger van het bruto-inkomen veroorloofd voor kosten van onderhoud en herstellingen; maar wordt daarentegen de vroegere vrijstelling voor personen buitenslands woonachtig ingetrokken.

Welke de invloed is, welke van de onderscheidene wijzigingen op de opbrengst der belasting wordt verwacht, is in ons overzicht opgeteekend.

Komen we thans tot de nieuwe grondlasten, door het voorstel van welke, al waren ze niet bestemd het eerste jaar reeds belangrijke baten op te leveren, de regeering, meer dan door iets anders nieuwe banen heeft betreden.

„The Land Value Taxes of the Budget of 1909 mark a new departure in the fiscal policy of our country“, schreef de heer Lloyd George zelf in de voorrede van een door de Budget League uitgegeven geschrift, bestemd om die nieuwe belastingen toe te lichten. ¹⁾

Intusschen, heeft het tegenwoordige Kabinet den moed gehad de zaak aan te pakken, en is het erin geslaagd daarvoor het Lagerhuis te winnen, het is niet dat ze tevoren nooit besproken werd. Integendeel, sedert meer dan het vierde eener eeuw werd de wenschelijkheid eener dergelijke heffing herhaaldelijk zoowel in als buiten het Parlement betoogd, en tot tweemaal toe, in 1904 en 1905, werd reeds, vóór dat het Huis bij de vorige verkiezingen omging, door Lord Trevelyan een wetsontwerp ter invoering van nieuwe grondlasten ingebracht, dat beide keeren het tot de tweede lezing bracht.

Welke is nu de grond-gedachte van het regeeringsvoorstel?

Minister Winston Churchill heeft in een zijner jongste verkiezings-redevoeringen verteld, dat toen onlangs een aantal vertegenwoordigers der dagbladpers uit de onderscheidene Britsche koloniën in Londen bijeen waren, hun antwoord op de vraag, wat in het moederland hen het meest getroffen had, dit was geweest: de buitengewoon groote armoede, welke zij er hadden aangetroffen aan de eene zijde, naast, aan de andere zijde, niet minder buitengewoon groote weelde. Allen waren zij onder den indruk van het groote gevaar, dat in die verhoudingen gelegen is voor de welvaart van het Vereenigde Koninkrijk. Niet door de vloten en legers van het continentaal Europa, niet door het Geele of Zwarte gevaar, zou deze bedreigd worden; maar door die verhoudingen. Daarin was het bederf aanwezig dat aan den wortel van Engelslands grootheid en voorspoed knaagt.

¹⁾ The Budget, the Land and the People. London, Methuen en Co.

Welnu, in deze gewraakte verhoudingen verbetering te brengen, zeide genoemde minister is het doel der regeeringspolitiek, welke hare uiting vindt in alle Begrootingsvoorstellen en bij uitnemendheid in die betreffende de nieuwe grondlasten.

Geenszins wordt door deze een aanval bedoeld tegen den particulieren eigendom. Dezen wenscht de regeering in al zijn vormen te eerbiedigen. Doch onmiskenbaar zou het wezen, dat de buitengewoon sterke opeenhooping van vermogen bij enkelen een hoofdoorzaak vindt in de groote waardevermeerdering van den grond uit algemeene oorzaken, welke zonder toedoen van den eigenaar werken, in het zoogenaamd natuurlijk waarde-accres, de *unearned increment* van den grond, en op het genot van deze waardevermeerdering kunnen de grond-eigenaren toch geen rechtmatigen aanspraak doen gelden.

Nochtans wil de regeering niet door revolutionaire maatregelen hieraan een einde maken. En zij begint met te eerbiedigen den bestaanden stand van zaken, zooals die op het oogenblik is. Alleen maar, voortaan zal waardevermeerdering van den grond schatplichtig gemaakt worden aan de gemeenschap; een deel daarvan opgebracht moeten worden aan den Staat en aan de plaatselijke besturen, die te zamen de gemeenschap vertegenwoordigen.

De onderscheidene nieuwe heffingen zijn de volgende:

- de *Increment Value Duty*;
- de *Reversion Duty*;
- de *Undeveloped Land Duty*;
- en de *Mineral rights Duty*.

Als *Increment Value Duty* zal betaald moeten worden twintig pCt. der waardevermeerdering van den grond na den 30sten April 1909, zooals die bij overgang van dezen, door verkoop of versterf, zal blijken te zijn ontstaan; doch wel te verstaan, alleen van deze waardevermeerdering voor zooveel die te danken is aan algemeene oorzaken van bijzonderen aard en niet aan het toedoen van den eigenaar. Alzoo ook niet, wanneer de eenige oorzaak is eene algemeene waardeverhooging van voor landbouw bestemden grond; noch voor zooveel die waardevermeerdering veroorzaakt is door verbeteringen door den eigenaar zelf aangebracht b.v. door den aanleg van wegen of dergelijke andere werken.

In het bijzonder wordt beoogd de waardevermeerdering van

den grond te treffen, welke veroorzaakt wordt door de uitbreiding der steden en soortgelijke oorzaken. Van hoeveel beteekenis deze kan zijn, blijkt uit talrijke voorbeelden, welke bij onderscheidene besprekingen der regeerings-voorstellen zijn aangehaald. Onze ruimte laat niet toe dienaangaande in vele bijzonderheden te treden; enkele gevallen mogen hier echter vermeld worden.

In Plumstead bij Woolwich was in 1845 de huurwaarde van landbouwgrond 3 pd. st. per acre. Daar was b.v. eene bezitting van 250 acres verhuurd voor 750 pd. st. per jaar. Toen werd er het arsenaal gebouwd en hierdoor ontstond de behoefte aan een 5000-tal woningen. Het land, tevoren voor 750 pd. st. per jaar verhuurd, vertegenwoordigende een koopwaarde van 15.000 pd. st., werd nu in erfpacht uitgegeven tegen eene jaarlijksche betaling van 14.250 pd. st.; en de erfgenamen van den eigenaar, die sedert reeds ongeveer een millioen pd. st. aan grondrente geïnd hebben, zullen over twintig jaar, als wanneer de erfpacht afloopt, weder in het vrije bezit komen van den grond met al de daarop staande huizen, wat alsdan een waarde zal vertegenwoordigen van nogmaals een millioen pd. st. ten minste.

Een ander voorbeeld. Het centrum van Widnes, een plaatsje in Lancashire, had bij den dood van den grootvader van het tegenwoordige geslacht der familie, die er de eigenaars van zijn, zoo weinig waarde, dat zijn twee zoons er over dachten, of het niet beter was de bezitting te abandoneeren dan de rechten te betalen, welke aan de aanvaarding der nalatenschap verbonden waren. Thans wordt de waarde geschat op drie millioenen pd. st.

In Glasgow werd honderd jaar geleden de strook grond, waarop thans het stadhuis staat, verkocht voor 800 pd. st. Twintig jaar geleden kocht het stadsbestuur den grond terug en moest er toen 175.000 pd. st. voor betalen.

In Londen zelf blijkt ook nog telkens weer van groote vermeerdering der waarde van den grond. Een erf aan de Theems bij de Temple, in 1865 verkocht voor 8.250 pd. st., werd zes jaar later, toen besloten was tot aanleg van het Victoria embankment, op nieuw verkocht en bracht toen 26.420 pd. st. op.

In Manchester wordt de jaarlijksche waardevermeerdering van den grond geschat op een millioen pd. st.

Nog één aardig voorbeeld, dat bewijst hoe iedere verbetering der verkeerswegen, enz., den grondeigenaren ten goede komt. Nog slechts weinige jaren geleden moest op een der Theemsbruggen te Londen tol betaald worden; het kostte den arbeiders die aan de zuidzijde der rivier woonden en dagelijks heen en weer de brug hadden over te gaan 6 p. per week. Een beweging werd op touw gezet om hierin verandering te brengen, en het gemeentebestuur eindigde met den tol af te koopen. Het gevolg was, dat onmiddellijk de huren der arbeiderswoningen aan de zuidzijde werden opgeslagen, en thans is het de grondrente dier woningen welke eene overeenkomstige verhooging heeft ondergaan.

De Increment value duty zal voor de gronden, in het bezit van corporaties of maatschappijen, geregeld worden naar eene schatting welke iedere vijftien jaar zal plaats vinden. Het zal dergelijke corporaties vrijstaan de belasting in jaarlijksche termijnen te voldoen, deze alsdan over de eerstvolgende vijftien jaren omgeslagen wordende. Bij overgang van grond door versterf wordt de te betalen Increment value duty van de waarde van den grond afgetrokken, ter bepaling van het bedrag waarover de successierechten te betalen zijn.

Ten einde de tegenwoordige grondwaarde vast te stellen, welke het uitgangspunt zal vormen voor de berekening der latere waardevermeerderingen, worden alle gronden thans aan een opzettelijke schatting onderworpen.

De Reversion Duty is eene heffing van tien pCt. van de waardevermeerdering van den grond, blijkende bij vernieuwing van erfpacht door vergelijking van de nieuw vastgestelde pacht-som met de vroegere. Uitzonderingsbepalingen worden gemaakt voor degenen die, vóór het tot stand komen der wet, erfpachten hadden gekocht vervallende binnen veertig jaar, alsmede voor het geval van vernieuwing van een pachtcontract vóór den vervaltijd met het doel om de opstellen op den grond te verbeteren. Voorts zijn bijzondere bepalingen vastgesteld om te voorkomen, dat door de Increment value duty en de Reversion duty de grondeigenaar dubbel getroffen worde.

Een enkel voorbeeld van de waardevermeerdering der grondrente bij in erfpacht uitgegeven gronden. Van een zeker perceel bekend als de Gorringe premises, werd door den Hertog

van Westminster tot 1903 een jaarlijksche pachtsom van 350 pd.st. getrokken. In dat jaar was het pachtcontract vervallen en werd het vernieuwd. Op den grond waren magazijnen gebouwd en successievelijk, naarmate de stad zich in den omtrek uitbreidde, vergroot, en de goodwill der zaak had groote waarde bekomen. Wilde nu de pachter zijn zaak niet voor zich verloren zien gaan, zoo moest hij zich wel onderwerpen aan de voorwaarden door den grondeigenaar gesteld. Voortaan zal hij jaarlijks te betalen hebben, in plaats van 350, 4000 pd.st. voor het oude perceel en 1200 pd.st. bovendien voor een aangrenzend perceel. Voorts moest hij voor eens een bedrag van 50.000 pd. st. storten voor de afsluiting van het nieuwe pachtcontract, en zich verbinden om een gelijk bedrag van 50.000 pd.st. te besteden aan verbetering der opstallen.

De Undeveloped Land Duty is een jaarlijksche heffing van een halve penny per pond sterling (zegge van ruim 2 per mille) van de koopwaarde van braak liggenden grond.

Speciaal worden door deze belasting getroffen de gronden, geschikt voor bebouwing, gelegen binnen of in de nabijheid van de bebouwde kom van steden of dorpen, welke door bouwspeculanten terug worden gehouden in de hoop van later daarvoor een hooger prijs te zullen bedingen.

Het wordt billijk geacht, dergelijke speculanten tenminste eene belasting te laten betalen, welke niet meer bedraagt dan wat aan inkomstenbelasting te betalen ware indien het bezit productief ware gemaakt. En wordt daardoor het volhouden van dergelijke grondspeculatiën moeilijker gemaakt; zooveel te beter voor de plaatsen welke het betreft, wijl deze daardoor in hunne ontwikkeling bemoeilijkt worden.

De Mineral Rights Duty is eene heffing van 1 sh. per pd.st. zegge van 5 pCt. van het bedrag, dat door den exploitant van een mijn aan den eigenaar wordt betaald voor het recht van exploitatie, of, waar het de eigenaar zelf is die exploiteert, van de waarde welke dat recht zou hebben.

Tog nog toe werden dergelijke mijnrechten niet geheven in het Vereenigd Koninkrijk en, naar gezegd werd, maakte dit dienaangaande eene uitzondering uit op wat overal elders de toestand is. Te meer, daarbij, was er thans reden dergelijke belasting in te voeren, nu de regeering beoogde de arbeiders

verzekeringen tot stand te brengen, waardoor ook de mijnarbeiders in ruime mate gebaat zullen worden.

Zes maanden lang was de Begrooting bij het Lagerhuis in behandeling geweest. Menige wijziging hadden gedurende deze lange behandeling de regeeringsvoorstellen ondergaan; wijzigingen welke de vrucht waren van ernstige samenwerking van de onderscheidene partijen in het Huis, inbegrepen de eigenlijke regeerings oppositie, om tegemoet te komen aan bezwaren, ingebracht tegen de oorspronkelijke voorstellen. Wijzigingen intusschen, indien al niet alleen den vorm der voordrachten betreffende, toch niet hare beginselen rakende. En de uitkomst was geweest dat, eindelijk den 4^{den} November, de Begrooting door het Lagerhuis in derde lezing werd aangenomen met de hoogst aanzienlijke meerderheid van 379 tegen 147 stemmen.

Doch, na een debat, dat van 22 tot 30 November aanhield, weigerde het Hoogerhuis zijnerzijds het wetsontwerp te bekrachtigen, daar het de daartegen door den leider der oppositie, Lord Lansdowne, gerichte motie met 350 tegen 75 stemmen aannam. Deze motie luidde aldus: Dat dit Huis niet gerechtigd ware zijn goedkeuring aan de begrootingswet te hechten, alvorens die aan het oordeel des lands onderworpen wordt.

Eene zonderlinge motie. Zóó zoude eene motie kunnen luiden in onze Eerste Kamer, indien deze eenmaal de door professor Krabbe gewenschte hervorming ondergaan zal hebben. ¹⁾ Doch een zoo beperkte werkkring als deze dan zal hebben, echter nog niet heeft, is ook niet die van het Engelsche Hoogerhuis.

Toch heeft op den eersten aanblik de motie het voorkomen, alsof het Hoogerhuis zoo grooten eerbied zou hebben voor de volksmeening, dat het de Begrootingswet, door welke naar zijn oordeel ingrijpende wijziging in de belasting-wetgeving werd aangebracht, niet durfde bekrachtigen, tenzij het volk zelf in de gelegenheid was gesteld er een meening over uit te spreken. Doch wat te denken van zulke houding van het Hoogerhuis bij de rol die dit steeds heeft gespeeld, en dat samengesteld is uit ééne bepaalde klasse of kaste des volks en wel die van den adel, welke tevens die is der groote grondbezitters, tegenover

¹⁾ Zie Prof. H. Krabbe. De Eerste Kamer. De Gids, Januari 1910.

het Huis, dat juist, in tegenstelling met het Hoogerhuis zelf, is samengesteld uit de door het volk in al zijn schakeeringen gekozen vertegenwoordigers, door wie de Begrooting met overweldigende meerderheid aangenomen was?

De zaak is dan ook eenvoudig deze, dat het Hoogerhuis de belastingwetgeving, door welke inzonderheid de grondbezitters getroffen werden en waarvan de druk voor een belangrijk deel op de groote fortuinen neerkwam, zijnerzijds afkeurde en daarentegen tariefhervorming voorstond.

Dat hier het groote geschilpunt lag, bleek al dadelijk uit de redevoering waarmede Lord Lausdowne het debat in het Hoogerhuis opende. Hij begon toch met de regeeringsvoorstellen in alle bijzonderheden aan een scherpe kritiek te onderwerpen. Het was een fout, de inkomstenbelasting in vreedstijd hoog op te voeren; dit middel moest gereserveerd worden voor buitengewone omstandigheden. En een hooge inkomstenbelasting moest op den duur een druk uitoefenen op de arbeidsloozen. Door de hooge successierechten werd het kapitaal aangetast en, wat inzonderheid zwaar moest wegen, werden de familie-fortuinen vernietigd; het was eigenlijk een verkapte aantasting van het erfrecht. Door de verhooging der vergunningsrechten werd onrecht gepleegd tegenover de tegenwoordige bezitters dier rechten. De verhooging der rechten op het gedistilleerd zou niet aan haar doel beantwoorden. En de nieuwe grondlasten, de spreker zou er niet over uitweiden, want men beweerde dat de Lords, deze bestrijdende, slechts voor hun eigen belangen opkwamen. Maar waarom moest degeen die zijn kapitaal belegd heeft in land, zich zoodoende tevreden stelt met een lage rente en bovendien allerlei verplichtingen op zich neemt welke anderen ten goede komen, zwaarder belast worden dan hij die b.v. zijn kapitaal belegt in Amerikaansche fondsen en de dividenden van deze gaat verteeren op badplaatsen waar hij uitsluitend voor zijn eigen genoegen leeft. Voorts zou de schatting van de waarde der grondbezittingen tot groote moeilijkheden en verwikkelingen aanleiding geven, en die der gronden, waarbij rekening te houden ware met mogelijke verkoopprijzen, onafhankelijk van de tegenwoordige opbrengst, bovendien tot vele ongerechtigheden. En eigenlijk waren die nieuwe grondlasten ook alleen verdedigbaar voor wie uitging van het beginsel, dat de grond nationaal bezit is, en daarom

verlangt dat het Parlement het daarheen brengt dien aan het particulier bezit te onttrekken.

Van zelf bracht deze redeneering den spreker dan tot de conclusie, dat uit de regeeringsvoorstellen de onmogelijkheid bleek om in de uitgaven te voorzien, zoolang aan de vrijhandelsbeginselen werd vastgehouden. Wij vragen ons dan ook ernstig af, vervolgde hij, of niet de grondslag der bestaande belastingwetgeving herzien moet worden, of niet tot tariefhervorming en invoering van beschermende rechten moet worden overgegaan.

Nu ware het slechts logiesch geweest, op de aangevoerde gronden te adviseeren tot verwerping der Begrooting. Doch dat eene verwerping der belastingwetten tot de constitutioneele bevoegdheden van het Hoogerhuis zou behooren, werd betwist. Van daar de gemelde motie. Door hare aanneming werd hetzelfde doel bereikt als door de verwerping der Begrooting, en tevens waren de vormen gered.

De ontbinding van het Lagerhuis is dan ook gevolgd. Maar of door zijn handelwijze het Hoogerhuis zich niet nog meer kwaad heeft gedaan dan het door verwerping der Begrooting had kunnen doen, of niet het nog meer zijn onveranderd behoud in gevaar heeft gebracht, zal nader moeten blijken.

Wij zullen de staatsrechtelijke kwestie, welke bij het geschil in het spel is, hier verder laten rusten.

De tegen de regeeringsvoorstellen uitgesproken bezwaren vereischen daarentegen eenige nadere behandeling, al kan het debat in het Hoogerhuis niet in al zijn bijzonderheden gevolgd worden.

Het zijn in hoofdzaak drie bezwaren welke in aanmerking komen.

De regeering werd gezegd zich, door zulke belastingwetgeving voor te staan, aan socialisme te hebben schuldig gemaakt.

Een prachtige beschuldiging, natuurlijk, om bij de verkiezingen dienst te doen; de zeer groote meerderheid van het Engelsche volk toch is sterk anti-socialistisch gezind en zou dus zich van een socialistisch ministerie afkeeren. En of nu al van verschillende zijden de onjuistheid der beschuldiging werd aangetoond, ze woekerde voort en heeft ongetwijfeld aan de regeering menige stem gekost.

In het Hoogerhuis zelf was het een van de Lords Spiritual, de Bisschop van Birmingham, die tegen de bewering opkwam. Socialisme, zeide hij, beteekent afschaffing van het particulier

kapitaal, onttrekking der middelen van voortbrenging en van de verdeeling der voortbrengselen aan de individueele leden der maatschappij, om die over te brengen in handen der gemeenschap; en in deze beteekenis van den term was deze Begrooting zeker niet socialistisch. Niet eens kon van haar gezegd worden, een stap te zijn in de richting van die school, welke de belastingen wenscht te gebruiken om te komen tot eene betere verdeeling der voortbrengselen tusschen rijken en armen. Alleen was in haar te zien eene poging, tot betere verdeeling van den last der openbare uitgaven tusschen de verschillende klassen des volks.

In gelijken geest liet zich ook uit het bekende weekblad *The Economist*, dat van de indiening der begrooting af op de bres is geweest om, getrouw aan de beginselen van zijn oprichter, James Wilson, en van diens meest beroemden opvolger in de redactie, Bagehot, het vrijhandelsstelsel tegen de moderne protectionisten te verdedigen. Socialisme en protectionisme, voegde dit blad bij, behooren trouwens veel meer bij elkander dan socialisme en vrijhandel, want zonder beschermende rechten zou socialistische voortbrenging zich nooit kunnen handhaven.

Zeer zonderling zijn menigmaal de redeneeringen van de voorstanders van beschermende rechten, die de regeering van socialistische neigingen beschuldigen. Een enkel voorbeeld daarvan moge hier een plaats vinden. Het is ontleend aan een heftige bestrijding der regeeringsvoorstellen in de *Fortnightly Review* van de hand van den heer J. Ellis Barcker.¹⁾

Ik ben steeds van meening geweest — zegt de schrijver — dat wat tegenover tarief-hervorming staat is socialisme. En nu vindt hij eene bevestiging van die meening in de voorstellen van den heer Lloyd George en zal hij eens bewijzen, tot welke nadeelige gevolgen voor de volkswelvaart dat socialisme van den minister leidt. Met alle socialistische straatredenaars, zegt hij, beweert de heer Lloyd George, dat een persoon die 1.000.000 pd. st. erft het best verdragen kan daarvan 150.000 pd. st. af te staan aan successierechten. Het zij zoo. Doch wie — vervolgt de schrijver — betaalt hier eigenlijk het gelag? En dan is zijn antwoord: de arbeider. Want die 150.000 pd. st. door den rijken erfgenaam te betalen, beteekent zooveel minder kapitaal

¹⁾ J. Ellis Barker. *British Finance and the Budget*. *Fortnightly Review*, Juni 1909.

ter zijner beschikking om in de nijverheid productief te worden aangewend en daardoor werk te verschaffen aan de arbeiders.

Welnu, op de kwestie in deze redeneering aangeroerd, van den invloed der successierechten op de beschikbaarstelling van kapitaal voor de nijverheid, kan te dezer plaatse niet worden ingegaan, en is dit ook onnoodig. De vraag, welke het hier betreft is eenvoudig deze: waardoor de arbeider meer benadeeld wordt, door eene voorziening in de staats-uitgaven van 150.000 pd. st. uit geaccumuleerden rijkdom, dan wel door de heffing van rechten op zijne levensmiddelen en op allerlei voorwerpen, welke in het werk der algemeene voortbrenging hunne aanwending moeten vinden of welke het object vormen der Engelsche handelsbeweging? En op die vraag kan het antwoord wel niet twijfelachtig zijn. Welke ook de invloed zij van de voorziening in de staatsuitgaven door de heffing van successierechten, te beweren dat het voor den arbeider beter en voordeliger zou zijn deze uitgaven ten zijnen laste te brengen, door al wat hij voor zijn levensonderhoud behoeft duurder te maken en de algemeene voortbrenging, welke hem zijn arbeidsloon moet verschaffen, in hare vrije ontwikkeling te belemmeren, dan ze te laste te brengen der kapitalisten; dit gaat toch werkelijk niet aan.

Het vraagstuk van den invloed, door de belastingwetgeving der regeering uitgeoefend en uit te oefenen op de kapitaalsvorming en kapitaalsaanwending in Engeland, heeft intusschen, ook afgescheiden van zijn verband met al of niet socialistische neigingen, een groote rol gespeeld in het debat. Het is het tweede der hoofdbezwaren tegen de regeeringsvoorstellen geopperd, dat door deze het kapitaal zou worden aangetast ten eenre, en ten andere het land zou worden uitgedreven.

Die bewering echter, dat het kapitaal zou worden aangetast, berust, gelijk van verschillende zijden is aangetoond, op de verwarring tusschen de begrippen kapitaal en rijkdom. Er zijn — ook naar de meening van schrijver dezer bladzijden en het is een onderwerp waarop wij aanstonds nog terugkomen — er zijn onbetwistbaar nadeelen aan verbonden wanneer eene belasting wordt geheven, niet alleen naar den maatstaf van het kapitaal van de belastingplichtigen, maar tevens van zijn kapitaal. Doch desondanks behoeft door eene kapitaalsbelasting, al treft die den individueelen bezitter in zijn rijkdom, het kapitaal

nog niet te worden aangetast. Het kapitaal van een land is niet aan het bezit daarvan door één persoon verbonden. Veeleer zal altijd, althans in een welvarend land, tegenover kapitaalsvermindering bij den een kapitaalsvermeerdering bij den ander staan. En de individueele rijkdom is, wel beschouwd, ook nooit onvermijdelijk kapitaal; het is „mogelijk kapitaal” (potential capital, is de Engelsche uitdrukking, welke zich moeilijk vertalen laat), maar het kan ook zijn „mogelijke vertering”. En hieruit volgt, dat zeer wel kapitaalsvorming en kapitaalsophooping in een land veel meer bevorderd kunnen worden door niet met onverbiddelijke angstvalligheid den gevormden rijkdom te eerbiedigen, dan door benadeeling der voortbrenging, welke tot nieuwe kapitaalsvorming leidt, door heffingen welke deze in hare ontwikkeling belemmeren.

Dan, zoo werd er gezegd, het is een feit, dat onder den invloed der regeerings-voorstellen het kapitaal wordt afgeschrikt in Engeland en in Engelsche ondernemingen zijn belegging te zoeken en naar den vreemde wordt overgebracht.

Het waren in het Hoogerhuis voornamelijk de bankiers Lord Revelstoke en Lord Rothschild die met deze bewering tegen de regeering opkwamen, in aansluiting trouwens aan de meening van zeer velen in de City, waarvan ook reeds gebleken was op andere wijze. Wel eigenaardig intusschen — het worde in het voorbijgaan opgemerkt — dat die twee genoemde bankiers de woordvoerders in deze waren. Immers zijn zij het juist die als bankiers een groote rol spelen in de plaatsing van buitenlandsche fondsen aan de Engelsche markt. Trouwens Lord Rothschild trachtte aan zijn betoog er een te verbinden waarin hij wilde doen uitkomen, dat deelneming van het Engelsche kapitaal in buitenlandsche leeningen zeer wel, voor Engeland zelf, groot voordeel kan aanbrengen, maar dat er verschil bestaat tusschen dergelijke deelneming in het algemeen en die, welke veroorzaakt wordt doordat het kapitaal uit Engeland uitgedreven wordt; doch zeer duidelijk was dit betoog niet.

Er moet, wat die uitdrijving van Engelsch kapitaal betreft, tusschen twee geheel verschillende handelingen onderscheiden worden.

Een feit schijnt het te zijn, dat in den laatsten tijd min of meer belangrijke posten fondsen van Engelsche bezitters naar het buitenland ter bewaring zijn overgebracht, ten einde daarop

de renten of dividenden te laten innen zonder betaling der Engelsche inkomstenbelasting. Het is hetzelfde verschijnsel, dat in Frankrijk is waargenomen sedert aldaar de algemeene inkomstenbelasting aan de orde werd gesteld. En de wijze, waarop in Engeland de inkomstenbelasting wordt geheven, kon een aansporing te meer zijn om te trachten zich aldus aan de betaling daarvan te onttrekken. Hier wordt intusschen niets anders beoogd dan eene ongeoorloofde belasting-ontduiking, en van regeeringszijde is reeds het voornemen te kennen gegeven daartegen maatregelen te nemen.

Geheel iets anders ware het echter indien werkelijk gebleken ware, dat laatstelijk het krediet van den Engelschen Staat had geleden en er wantrouwen was ontstaan in Engelsche nijverheids- en handelsondernemingen.

Ook dit werd beweerd, en zij die dit deden zochten hunne beweringen te bewijzen uit den koers der Consols, uit den aard der emissien aan de Londensche fondsenmarkt, uit de handelsbeweging en uit den loop van zaken aan de arbeidsmarkt. Niets is echter gevaarlijker dan dergelijke betoogtrant; immers geldt het hier verschijnselen waarbij het verband tusschen oorzaak en gevolg volstrekt niet vast staat. Viel dan ook het de sprekers, die met deze beweringen voor den dag kwamen, niet moeilijk feiten aan te geven die de juistheid hunner meening schenen te staven, nog gemakkelijker viel het anderen, b.v. in het Hoogerhuis zelf aan Lord Morley en in de pers wederom aan *The Economist*, om die betoogen te weerleggen. Bovendien kon van deze zijden ook aangetoond worden, dat de beweerde verschijnselen in verschillende opzichten onjuist waren voorgesteld. Aldus, om er maar een tweetal te noemen, de loop van zaken betreffende emissien voor binnenlandsche ondernemingen op het gebied van handel en nijverheid, alsmede de toestand aan de arbeidsmarkt, waar in het afgelopen jaar aanhoudend verbetering in plaats van toenemende verslechtering was voorgekomen.

Het derde der bedoelde bezwaren, welke tegen de regeeringsvoorstellen werden uitgesproken, betreft de kwestie zelve van vrijhandel of bescherming. Zoowel ter voorziening in de nooden der schatkist, als ter verbetering der gewraakte wanverhoudingen in den toestand der arbeidersklassen, had de regeering — werd er gezegd — niet moeten vasthouden aan het vrijhandelsstelsel,

doch integendeel zijn toevlucht moeten nemen tot tariefhervorming, tot invoering van beschermende rechten.

Bij het debat in het Hoogerhuis zelf is men over dit onderwerp niet in uitvoerige beschouwingen getreden. Het ware ook overbodig geweest; de stellingen der beide partijen waren bekend genoeg; een eenvoudig beroep daarop was voldoende. In de pers daarentegen werd het vraagstuk andermaal levendig besproken. En inzonderheid was het hier weder het reeds meergenoemde weekblad *The Economist*, dat geen kamp gaf en zich beijverde de dwalingen der protectionisten aan het licht te brengen.

Het spreekt van zelf dat wij onzerzijds hier ter plaatse ons ook niet kunnen begeven in eene opzettelijke behandeling van het vraagstuk. Slechts op een paar punten, welke in verband met de Begrootingskwestie bijzonder op den voorgrond treden, worde even de aandacht gevestigd. ¹⁾

In de eerste plaats zij dan gevraagd, hoe beschermende rechten, naar beweerd wordt, den nationalen arbeid zullen vermeerderen, zoodoende o. a. aan het vraagstuk der werkloosheid een gewenschte oplossing gevende, en tegelijk de schatkist zullen vullen. Vermeerderen ze den nationalen arbeid, dan moet dit wezen doordat ze den invoer van vreemde fabrikaten vervangen door binnenlandsche vervaardiging daarvan, doch dan worden die fabrikaten ook niet meer ingevoerd en dus daarover geen rechten betaald. Beletten ze hun invoer niet, blijft, trots de geheven wordende rechten, de invoer dier voorwerpen het voordeeligste middel zich die te verschaffen en wordt alzoo de schatkist wèl door de betaling der rechten gevuld, dan is het de nationale arbeid die niet vermeerderd wordt. Blijven dan de rechten, geheven van, hetzij de eerste levensbenoodigheden

¹⁾ Aan wie zich op de hoogte wenschen te stellen van het laatstelijk in Engeland over het onderwerp gevoerde debat, zij hier verwezen, behalve naar de hierboven bedoelde artikelen in *The Economist*, naar een onlangs te Londen, bij Sir Isaac Pitman and sons Ltd, verschenen „Pro en Contra” daarover, getiteld „The Great Question”. Men vindt er een met veel talent door den heer L. M. S. Amery gesteld betoog ten gunste van beschermende rechten. Daarna keere men echter het boekje om en leze er het geschrift van den heer J. M. Robertson M. P. De bladzijden met het geschrift van den heer Amery gevuld zullen daardoor niet verdwijnen; doch van zijn betoog blijft niets over.

welke niet, of niet in voldoende hoeveelheid, binnenslands worden voortgebracht, hetzij de grondstoffen voor den nationalen arbeid. Maar zullen deze rechten, die alzoo, of wel het levensonderhoud van den arbeider duurder maken, of wel de nationale voortbrenging belemmeren, de arbeidersbevolking ten goede komen? Integendeel zal het tegenovergestelde het overmijdelijk gevolg wezen.

Bovendien, bij uitnemendheid is Engeland het land dat zijn welvaart dankt aan het stelsel der bevrediging der behoeften op de voordeeligst mogelijke wijze, hetzij door eigen voortbrenging, hetzij door ruilhandel met het buitenland — het stelsel van vrijhandel; het is dit stelsel dat den grondslag vormt van zijn zoo buitengewoon uitgebreiden groothandel, die op zijn beurt zijn havens, zijn dokken en zijn scheepswerven bevolkt, en waaraan het tevens dankt zijn financiële grootheid, zijn gansch eenige positie aan de internationale geldmarkt. Voorwaar, het zou groote roekeloosheid verraden aan dit gebouw van Engeland's handelsstelling de sloopende hand te durven slaan.

Dan, wie alzoo redeneeren, hun wordt door Engelsche protectionisten verwezen naar de ontwikkeling van den handel in Duitschland en in de Ver. Staten van Amerika, beide toch landen waar het protectionisme gezegevierd heeft. Alsof niet de handelsontwikkeling in deze landen geenszins door het protectionisme is tot stand gekomen, maar, trots het protectionisme, aan andere bijzondere oorzaken te danken ware. Toch wordt dit zoo duidelijk bewezen door het achterwege blijven van dergelijke handelsontwikkeling in andere protectionistische landen, waar die bijzondere omstandigheden niet aanwezig waren. Voorts: terwijl van 1903 tot 1907 Duitschland's handelsuitvoeren stegen van 246 tot 355 millioen pd. st., en die van de Ver. Staten van 290 tot 380 millioen pd. st., bleef het Vereenigd Koninkrijk toch altijd beide landen nog vooruit, zijn handelsuitvoeren inmiddels gestegen zijnde van 290 op 426 millioen pd. st.

Wij moeten thans nog even terugkeeren tot het vraagstuk der belastingheffing van het kapitaal van den belastingplichtige.

Vooraf echter eene opmerking betreffende de regeeringsvoorstellen in het algemeen. Indien wij, over het geheel genomen, deze juist achten en althans verre, zeer verre verkieslijk boven tariefhervorming in protectionistische richting, zoo wil dit toch

niet zeggen, dat wij ze in al hunne bijzonderheden bewonderen of zelfs goedkeuren. Om maar een enkel punt te noemen; ons komt het voor dat de progressie, zoowel ten aanzien der successierechten als ten aanzien der inkomstenbelasting, met zeer ruwe hand geregeld is. Men vergelijke eens deze regeling met die, welke wij ten onzent betreffende Vermogens- en Bedrijfsbelasting aan minister Pierson danken. Voorts moest bij de successierechten, om door de progressie der heffing gelijkheid van offers te verkrijgen, niet rekening gehouden zijn met het bedrag der nalatenschappen in hun geheel, maar met dat, komende aan de onderscheidene erfgenamen. Doch het is hier de plaats niet om zich met dergelijke detailpunten bezig te houden.

Zooals reeds gezegd werd, zijn er naar onze meening onbetwistbaar nadeelen verbonden aan belastingheffing van het kapitaal van den belastingschuldige.

Door de belastingheffing moet voorzien worden in een belangrijk deel der staatsuitgaven. Daargelaten nu buitengewone uitgaven van zeer bijzonderen aard, namelijk die welke dienen ter bekostiging van productieve werken van openbaar nut, waarin voorzien mag worden door leening, moeten de belastingen opgebracht worden uit het nationale inkomen, zegge uit de algemeene voortbrenging. Dit kan geschieden door belasting der voortbrenging zelve, waardoor dan de kosten van deze vermeerderen; door belasting der eerste levensnoodigheden, bepaaldelijk der levensmiddelen, zijnde eigenlijk een onderdeel der eerstgenoemde heffing, wijl daardoor de algemeene productiekosten verhoogd worden; voorts door belastingen naar de vertering of naar het inkomen. Door de beide laatstgenoemde heffingen wordt bij den belastingplichtige het provenu der voortbrenging getroffen, een zooveel te geringer deel daarvan ter zijner beschikking blijvende.

Wordt nu echter niet de voortbrenging op een dezer wijzen door de belastingen getroffen, maar daarentegen het kapitaal; dan is het gevaar groot dat ook inderdaad, voor zooveel, de staatsuitgaven worden bestreden, niet uit het nationale inkomen, uit de algemeene voortbrenging, doch uit het kapitaal, en alzoo directe nationale verarming ontstaat.

Eenigermate heeft dan hetzelfde plaats als wanneer in de staatsuitgaven niet wordt voorzien door belastingheffing, maar

door leening. Immers in dit geval, al wordt alsdan niet het individueele vermogen der ingezetenen aangetast, bestaat evenzeer het gevaar dat die uitgaven worden bestreden uit het nationale kapitaal; of, mogelijk juister gezegd, zal dit altijd het geval zijn voorzover niet, tegenover die kapitaals vernietiging, nieuwe kapitaalsvorming staat.

Dit nu is het groote nadeel dat altijd aan successierechten verbonden is. Althans wanneer die niet zoo laag zijn, dat ze voldaan kunnen worden uit de renten, welke de nalatenschap afwerpt gedurende het tijdvak dat met de vereffening verloopt. En hoe hooger die rechten worden opgevoerd, hoe grooter nadeel.

Zoo moge dan al er geen reden zijn om successierechten af te keuren uit het oogpunt van recht en billijkheid; omdat, tegenover het indirecte aandeel dat de gemeenschap heeft aan de kapitaalsvorming der individuen en tegenover de bescherming welke het kapitaal geniet van den Staat, het volkomen juist is dat een deel van het gevormde vermogen ook aan de gemeenschap ten goede kome; toch is economisch aan die rechten wel degelijk een ernstig bezwaar verbonden.

Onvermijdelijk is het echter niet, dat door de successierechten het kapitaal van den belastingplichtige wordt aangetast, en evenmin noodwendig dat, wanneer dergelijke heffing plaats vindt, het nationaal kapitaal vermindere.

De belastingplichtige kan zich, of eigenlijk zijne erfgenamen, voor dergelijk kapitaalsverlies vrijwaren door, voor de van zijne nalatenschap te betalen successierechten, eene levensverzekering te sluiten. En dit is inderdaad, bepaaldelijk in Engeland, eene gansche niet ongewone operatie. Wordt aldus gehandeld, zoo werken de successierechten eenvoudig als eene verhooging der inkomstenbelasting. En de vraag blijft dan alleen, of door de combinatie van inkomstenbelasting en successierechten de groote fortuinen alsdan niet te zwaar worden getroffen. Nu laat het zich hooren, dat in het Hoogerhuis menigeen door de verhooging der beide heffingen, zooals die door de regeering was voorgesteld, zich inderdaad verongelijkt achtte. Althans wanneer men redeneerde zooals de tegenwoordige Marquis of Salisbury, de zoon van den overleden minister, deed. Deze toch sprak er zijn ergernis over uit dat iemand, die b.v. een inkomen heeft van 100.000 pd. st. doch er slechts 2000 pd. st. van verteert en de

resteerende 98.000 pd. st. weder op nuttige wijze belegt, een hoogere percentage van inkomstenbelasting te betalen heeft dan iemand, die slechts 4000 pd. st. inkomen geniet en dit geheel verteert. Maar het ligt toch voor de hand, dat dergelijke critiek meer ligt aan het eigenaardige standpunt van zulk een door de fortuin bevoordeelde, dan aan de werking eener goed geregelde inkomstenbelasting.

En wat betreft den invloed der successierechten op het nationaal kapitaal in zijn geheel genomen, zoo is, als hierboven reeds gezegd is, de vraag eenvoudig deze, in welke verhouding het totaal bedrag, dat aan successierechten wordt opgebracht, staat tegenover het bedrag der jaarlijksche nieuwe kapitaalsvorming in het land. In Engeland nu is deze nieuwe kapitaalsvorming zoo aanzienlijk dat, uit dezen hoofde, tegen de ingevoerde verhooging der successierechten zeker geen bezwaar bestond.

Maar waarom dan niet liever de inkomstenbelasting nog maar meer verhoogd en de successierechten gelaten zooals die waren? Wel, aan iedere belasting zijn bezwaren verbonden, en die bezwaren vermeerderen in den regel nog naarmate de belasting hooger wordt opgevoerd. Met de Engelsche inkomstenbelasting is dit zelfs in ruime mate het geval wegens de wijze waarop die wordt opgebracht; zoo b.v. door het groote gevaar, dat verhooging zal leiden tot ontduiking. Voorts is de inkomstenbelasting altijd vatbaar voor tijdelijke buitengewone verhooging wanneer bijzondere omstandigheden daartoe dwingen; doch dan moet ze te voren niet reeds te veel opgedreven zijn. De successierechten daarentegen leenen zich niet tot dergelijke tijdelijke verhooging. Het is dus alleszins begrijpelijk en te verdedigen dat, staande voor de noodzakelijkheid om de rijksmiddelen te vermeerderen, de minister ook de successierechten niet onveranderd heeft gelaten.

Bovendien was hiervoor onzes inziens dit te zeggen. Dat het gevaar, bij de successierechten bestaande, dat ze uit het nationaal kapitaal worden opgebracht, minder weegt, wanneer de uitgaven welke tot de heffing, of tot de verhoogde heffing aanleiding geven, indien ze al niet rechtstreeks productief zijn, strekken tot verbetering der sociale toestanden en dientengevolge ook tot bevordering der nationale productie. Dit nu is juist het geval met de uitgaven voor welke het ministerie Asquith verhooging der belasting-opbrengst vordert.

Ten andere mag evenwel de vraag niet over het hoofd worden gezien, of niet een verhooging van inkomstenbelasting en van successierechten, als waartoe de regeering thans heeft moeten overgaan, wijst op een opvoering der staatsuitgaven in hun geheel genomen, welke bedenkelijke verhoudingen aanneemt. Doch dit is een onderwerp dat zich niet in enkele bladzijden laat bespreken. Wij behouden ons voor dit nader opzettelijk te behandelen.

Sedert de voorgaande bladzijden geschreven werden, hebben de verkiezingen voor het nieuwe Parlement plaats gevonden en zijn die genoegzaam afgelopen.

Gelijk te voorzien was, heeft de strijd over verschillende onderwerpen geloopt; wat niet in het voordeel van het ministerie was. Bovendien moet, naar gezegd werd, door de groote grondbezitters op hun onderhoorigen en omgeving groote pressie zijn uitgeoefend om stemmen voor de oppositie te winnen. Het gevolg is geweest, dat de ministerieele meerderheid belangrijk verminderd is. Niet zoozeer echter, dat de oppositie gezegevierd heeft.

Er is daarom geen reden voor het ministerie om zich terug te trekken; wat dan ook, naar zich laat aanzien, niet geschieden zal.

Maar zal het zich nog sterk genoeg gevoelen om de hervorming van het Hoogerhuis op de zijnerzijds verlangde wijze door te zetten? Dit blijft te bezien. De strijd met het Hoogerhuis kan nog rijk zijn aan verrassingen.

Eene zaak mag intusschen wel als vaststaand aangenomen worden. Te weten, dat er in het land geen meerderheid te vinden was ten gunste van tariefshervorming. En wanneer nu, gelijk niet onwaarschijnlijk is, het ministerie onmiddellijk na het bijeenkomen van het nieuwe Parlement de Begrooting daar weder ongewijzigd indient en het Lagerhuis haar aanstonds aanneemt, dan zal het Hoogerhuis, aan zijn votum getrouw, haar niet opnieuw zijne goedkeuring kunnen onthouden.

De strijd tusschen vrijhandel en bescherming moge daarmêe dan ook weder voor goed van de baan zijn geruimd!

Amsterdam, Januari 1910.

G. M. BOISSEVAIN.